

Keskkonnasõbralik tarbija

Tõeline hoolimine algab valikutest ja õigest sortimisest

Kristiina Dreimann
Tootjavastutus-
organisatsioon OÜ

Kui veel viis aastat tagasi oli jäätmete valikkogumine vaid mõne üksiku kodu n-õ huvitav hobi, on sellest nüüdseks saanud kasvav trend. Siiski võib veel vestlusringides või kommentaariumites kohata segaduses isikuid, kellele on siiani arusaamatu, kuidas peaks jäätmeid kodus sorteerima, miks seda üldse vaja on või miks peaks prügi vee ja seebiga pesema? Selgitame siis veidi tausta ja alustame algusest.

Millest tekib prügi?

Prügi tekib tarbimisest ehk kõikide elutegevuseks vajaminevate kaupade lahti pakkimisest või kasutuse muutumisest. Et meie eluspüsimine põhjustaks keskkonnale võimalikult vähe kahju, peaksime seega üle vaatama oma tarbimisharjumused. Kas kõike seda, mida me sageli emotsioonide ajal poest koju tassime, on meile ka tegelikult vaja? Ja mis saab siis, kui me oste enam ei vaja või nende kasutusomadused eesmärgile ei vasta? Kas seda on võimalik ka taaskasutada? Kui suur hulk ja millist materjalist on mulle vajamineva

Hooletu pakendite kogumine võib keskkonnale hoopis kahju tuua.

asja ümber pakendeid, millega mul kodus enam midagi peale hakata pole? Kui me enne ostu nendele küsimustele mõttes vastaks ja oma ostuotsused targalt teeks, oleks meil tarbimisest järele jäävate jäätmetega palju vähem muret.

Pakendijäätmete käitluse eest maksame juba poes

Kui paljud teist teavad, et selle pakendi kokku kogumise eest, mille te koos toodetega koju kaasa saate, on kaupade tootjad ja maaletoojad juba maksnud ning selle kulu tootehinnale lisanud. Et teenuse eest on juba makstud, on meil, tarbijatel, õigus tekkivatest pakendijäätmetest tasuta vabaneeda. Majanduslikult mõistlik ja keskkonna seisukohast hooliv oleks oma õigusi kasutada. Selleks tuleb leida oma kodule lähim pakendijäätmete kogumispunkt ja hoolitseda selle eest, et pakendijäätmed saaksid muudest jäätmetest eraldi kogutud. Siinkohal tahan kõigile südamele panna, et hooletu pakendite kogumine võib keskkonnale oodatud kasu asemel hoopis kahju tuua. Miks?

Miks on õige sortimine oluline?

Kõik pakendijäätmed transporditakse vastavatesse sorteerimisjaamadesse. Et vajalike sorteerimisvõimalustega jaamu on Eestis vähe ja need asuvad vaid suuremates linnades, tuleb pakendijäätmed Eesti eri punktides sinna kokku koguda. Sorteerimisjaamades pakendijäätmed järelsortitakse,

Õigesti sortitud pakendijäätmed.

Valesti sortitud pakendijäätmed.

eristatakse eri materjalid tüüpide kaupa ja taaskasutamiseks ebasobilikud jäätmed. Viimased liiguvad omakorda ladestamiseks lähimasse prügilasse. Kujutage nüüd ette, et elate näiteks Pärnumaal. Te olete otsustanud, et ei hooli sellest, et tarbimisaja ületanud jogurtist on veel pool alles ja panete selle koos muude pakenditega pakendijäätmete konteinerisse. Või näiteks on väga tavaline, et paljude emade arvates on ka beebimähkmed mõeldud n-õ kauba paken-

damiseks ning pärast kasutamist jõuavad ka need pakendikonteinerisse. Lisaks sellele, et alati pole tegemist taaskasutuseks sobilike jäätmetega, hakkavad toiduaineid jms sisaldavad pakendid lekkima ja rikuivad ära ka teised hoolikalt puhastatud pakendijäätmed. Pärnumaa pakendikonteinerite sisu läheb sortimisse Tallinnasse. Sorteerimise käigus eraldatud olmejäätmed ja väga määrduvad pakendijäätmed liiguvad edasi ladestusse, Tallinnast 20 km kau-

gusele. See kõik tähendab liigseid keskkonnakahjusid – kütusekulu ja saastust. Oluliselt keskkonnasõbralikum olnuks nende jäätmete ladestamine kohapeal.

Kui puhas on puhas?

Pakendijäätmeid pole vaja piinliku põhjalikkusega pesta, piisab loputamisest. Oluline on, et pakend oleks toiduainetest vaba ja kui see peaks kuu aega pakendikogumispunktis tühjenduskorda ootama, ei tohiks see haisema hakata. Kui

mõnda pakendit on keeruline toiduainetest puhastada (nt piima või koore kilepakend või jogurti kartongpakend), pole sellise määrduvad pakendi koht pakendijäätmete konteineris. Samal ajal näitavad kogemused, et ka neid pakendeid on võimalik puhastada.

Väga levinud on arvamus, et pakendijäätmete eraldamine muudest olmejäätmetest pole kodus vajalik, sest kõik jäätmed läbivad enne ladestamist sortimise ning taaskasutuseks sobilik võetakse välja. Kahjuks pole see nii. Kõik olmejäätmete konteinerisse pandud jäätmed liiguvad otsejoones prügilasse ladestamiseks ning ootama oma nn lõppu, mis mõne materjali puhul saabub alles 1000 aasta pärast või veel hiljem.

Kust saada infot?

Infot pakendijäätmete kogumispunktide asukohtade ja muude mugavamate kogumislahenduste kohta leiata meie kodulehelt www.tvo.ee. Et keskkonnasõbralik käitumine algab teadlikkusest, oleme valmis andma oma panuse selle töstmiseks, külastades koole või lasteaedu. Kutsuge meid külla!

BAO vabastab ohtlikest jäätmetest

Ettevõtluses tekkinud ohtlikud jäätmed, alates kasutatud määrdeõilidest kuni eri kemikaalideni, tuleb üle anda vastavat luba omavale jäätmekäitlejale.

Firmale, kus tegevuse käigus tekivad ohtlikud jäätmed, pole neist vabanemine keeruline – ohtlikud jäätmed tuleb kas ise viia kogumiskohta või kutsuda kohale jäätmekäitleja.

BAO Ohtlikud Jäätmed OÜ on Rae vallas Soodevahe külas Tallinna linna piiril asuva Tallinna ohtlike jäätmete kogumiskeskuse operaator, kus töötab üheksa inimest. Kogumiskeskus teenindab eelkõige Põhja-Eesti regiooni, kuhu kuuluvad Tallinn ja Harjuma, Hiiumaa, Lääne-, Rapla- ja Järvamaa ja Lääne-Virumaa.

„Korraldame ohtlike jäätmete kogumist paljudes suurtes ja nimekates tootmis-, transpordi-, remondi- ja muudes ettevõtetes. Kliendi soovi ja vajaduse järgi oleme paigaldanud tema juurde mitmesugused ohtlike jäätmete kogumiseks vajalikud mahutid ja korraldanud nende tühjendamise,“ ütleb Kert Kesküla, BAO Ohtlikud Jäätmed OÜ müügijuht.

BAO Ohtlikud Jäätmed OÜ

- Tegevuskoht: Tallinna ohtlike jäätmete kogumiskeskus
- Asukoht: Suur-Sõjamäe 37/39, Tallinn
- Avatud: tööpäevadel kl 9–16
- Kontakt: tel/faks 600 1026 või 506 2782, e-post: info@bao.ee
- Koduleht: www.bao.ee

Kuigi jäätmeseadus sätestab ohtlike jäätmete käitlemise korra ja nõuded ning lubab seda teha vaid vastavat luba omaval firmal, leidub ikka veel ettevõtteid, kes jäätmeseadust rikuvad, püüdes kokku hoida jäätmekäitluskulutusi lootuses mitte kohata keskkonnainspektsiooni kontrollreidi. Riskitakse ettevõtte maine ja praegu veel kuni 50 000-kroonise rahatraviga, millele võivad lisanduda kulutused keskkonda viidud jäätmete kokkukogumiseks ja pädeva jäätmekäitleja juurde suunamiseks. Kogumiskeskuse asemel jõuavad ohtlikud jäätmed keskkonda kas siis olmeprügi hulgas või koguni lihtsalt metsa alla valatuna.

Keskkonda saastab samavõrd näiteks vanaõli või õliga määrduvad kaltsude ja muude näiliselt põlevate jäätmete põletamine selleks vastavat luba mitteomavas katlamajas või isegi töökoja nurgas asuvas ahjus. Vanaõli sisaldab metallühendeid ja tahma, mis nõuetele mittevastaval põletamisel välisõhku satuvad ja keskkonda saastavad. Vanaõli pole kütus, vaid ohtlik jääde ja seda tohib põletada vaid spetsiaalses jäätmepõletuse luba omavates

Kert Kesküla, BAO Ohtlikud Jäätmed OÜ müügijuht

rajatistes. „BAO kliendid saavad tekkiva vanaõli meile nullhinnaga üle anda ning võivad kindlad olla, et seda vanaõli käideldakse nõuetekohaselt,“ kinnitab Kesküla.

550 tonni ohtlike jäätmeid

Et keskkonnainspektsiooni kontrolli ettevõtteid, kus tekib ohtlike jäätmeid, on neil vaja ette näidata dokumendid, mis tõestavad ohtlike jäätmete üleandmist. Nende dokumentide vormistamine ja vastuvõetud-töödeldud jäätmete üle peab arvet ohtlike jäätmete käitleja. Juhatare esimehe Urmas Maiveli sõnul võttis BAO eelmisel aastal vastu 550 tonni eri ohtlike jäätmeid, kusjuures Tallinna ohtlike jäätmete keskusesse koliti alles teisel poolaastal ning reaalselt jäätmekäitlusteenust on osutatud umbes 1,5 aastat.

Üha suuremat poolehoidu võidab klientide seas BAO poolt ainu- sanaan Eestis pakutav lahendus, mis

võimaldab vähendada ettevõtte olmejäätmete hulka. Eraldades jäätmekütuse valmistamiseks sobivad materjalid olmejäätmetest, on nii võimalik saavutada märkimisväärset kokkuhoidu olmejäätmete üleandmisega seotud kulutustel. Firma spetsialistid otsivad uusi võimalusi eri jäätmete taaskasutusele suunamiseks, et vähendada prügilatesse ladestavate jäätmete koguseid. Koos sellega pakutakse oma klientidele soodsamaid käitlusvõimalusi, vähendades hinnakomponenti, mille nimetus on saastetasu jäätmete viimise eest keskkonda. Nn praktilise jäätmekäitluse kõrval ei jäeta oma kliente hätta ka siis, kui on vaja nõu jäätmekäitluse korraldamisel, keskkonnalaubade vormistamisel ja muude probleemide ning küsimuste ilmnemisel – ettevõtte spetsialistid osutavad ka jäätmekäitlusealast konsultatsiooniteenust.

BAO Ohtlikud Jäätmed OÜ

- Omab ohtlike jäätmete käitluslitsentsi ning keskkonnakompleksluba, samuti jäätmelubasid jäätmete vastuvõtmiseks enamikus Eesti maakondades.
- Korraldab eraisikutelt ohtlike jäätmete vastuvõttu mitmetes Harju-, Tartu-, Rapla- ja Ida-Virumaa omavalitsustes.
- Pakub kohalikele omavalitsustele ohtlike jäätmete kogumise täisteenust – täiskomplektne kogumiskonteineri paigaldus, jäätmete vastuvõtu kor-

raldamine, jäätmete transport ja edasine käitlemine.

- On valmis efektiivselt opereerima kogu KOV jäätmejaama töö korraldamist koos kõige selleks vajaminevaga.
- Pakub järgmiste ohtlike jäätmete käitlust: õli sisaldavad jäätmed, värvid, lakid, liimid, lahustid, kemikaalid, ravimid, väetised, asbest, galvaanika, elavhõbe, saastunud pakendid, akud, patareid, elektroonikarõõmud, vanad rehvid.